

Sarajevo, juli 2022. godine

POSLOVNI SAVJET EKONOMSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU: Izazovi i problemi privatnog sektora u Bosni i Hercegovini sa posebnim osvrtom na novi Zakon o carinskoj politici

Početkom jula prostorijama Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (EFSA), održana je 31. sjednica Poslovnog savjeta EFSA. Glavne teme dnevnog reda sjednice bili su izazovi i problemi privatnog sektora u Bosni i Hercegovini sa posebnim osvrtom na novi Zakon o carinskoj politici i Izvještaj o održivom razvoju 2022 – izdanje za Zapadni Balkan.

„Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu ove godine obilježava značajan jubilej - 70 godina postojanja i tim povodom tokom cijele godine organizujemo niz događaja, među kojima su i susreti sa predstavnicima poslovne zajednice u BiH. Poslovni savjet EFSA predstavlja našu direktnu vezu sa privatnim sektorom i način kojim međusobno komuniciramo, javno razgovaramo o aktuelnim izazovima i zajednički pokušavamo definisati modele suočavanja sa problemima, kako za privrednike, tako i za akademsku zajednicu. Ekonomski fakultet je u proteklom periodu, uprkos brojnim izazovima, realizovao značajne aktivnosti s ciljem unapređenja nastavnog plana i programa ali i digitalne infrastrukture. Upravo u ovom periodu smo razvili prvi MBA studij u BiH sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Ljubljani koji je najbolji u ovom dijelu svijeta“ – izjavila je prof. dr. Jasmina Selimović, dekanesa Fakulteta.

Prof. dr. Zlatko Lagumdžija je predstavio Izvještaj o održivom razvoju 2022 – izdanje za Zapadni Balkan, te je istakao: „*U protekle dvije godine svjetski stručnjaci definisali nekoliko potencijalnih katastrofa po svijet: pandemija, recesija, klimatske promjene i biološki kolaps. U Bosni i Hercegovina, najgori od sedam ciljeva održivog razvoja je život u urbanim sredinama koji se odnosi na javni prijevoz, zagađen zrak, razvoj i borbe za održivi razvoj. Zaključak je da se mora napraviti potpuno novi plan za finansiranje samoodrživog razvoja na globalnom nivou jer se u suprotnom ide prema ozbiljnim prijetnjama po svijetu.*“

Izvještaji održivog razvoja u razvijenim zemljama svijeta u posljednje dvije godine po prvi put ukazuju na stagniranje. Najveći svjetski izazovi trenutno su pandemija, klimatske promjene, održivi razvoj, umjetna inteligencija, nuklearno oružje, te promjene prirode kapitalizma i ekonomije.

„Najgori od 7 ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovina je život u urbanim sredinama, a to se odnosi na javni prevoz, zagađen zrak, razvoj i brobe za održivi razvoj. Da bi opstala nacionalna ekonomija ciljevi finansiranja koji moraju biti na nacionalnom nivou su: obrazovanje, univerzalna zdravstvena zaštita, karbonska neutralnost i cirkularna ekonomija, održiva prehrana, održiva urbana infrastruktura i univerzalna digitalna podrška.

Osnovali smo Mrežu rješenja održivog razvoja Zapadnog Balkana, zajedno sa Albanijom, Kosovom, Crnom Gorom, Sjevernom Makedonijom i Srbijom, s ciljem regeneracije pozitivne atmosfere u regionu i unapređenja aktivnosti vezanih za ciljeve samoodrživog razvoja“, istakao je prof. Lagumđija.

Gospodin Mirsad Jašarspahić, direktor Privredne komore Federacije BiH prisutne je upoznao sa izazovima i problemima privatnog sektora u Bosni i Hercegovini sa posebnim osvrtom na novi Zakon o carinskoj politici i odluku Vijeća ministara da se više ne može koristiti faktura kao dokument u olakšanoj i ubrzanoj proceduri izvoznog carinjenja, a koja nije u skladu sa zakonskom regulativom. „*Danas, kada na svjetskom tržistu vladaju posljedice dvije krize, a privrednici zbog najnovije ukrajinske krize, osjećaju još veće posljedice po svoje poslovanje, neophodno je da se kompanijama u BiH pruži sva moguća podrška kako bi, prije svega, uspjeli da zadrže svoje kupce, te prošire poslovanje na druga nova tržišta. U narednom periodu će javnost biti detaljnije upoznata sa posljedicama ovakve štetne odluke po ekonomiju BiH.*“

Pozitivni efekti primjene pojednostavljenog carinskog postupka uvoza i izvoza po fakturi se ogledaju, prije svega, u poticanju proizvodno-orientisanih firmi kao izvoza u Bosni i Hercegovini, kroz provođenje jednostavnije i brže procedure uvoza kao i izvoza tokom cijelih 24 sata, svakog dana u mjesecu, a što direktno utiče na brzu snadbjevenost sirovinama i ostalim repromaterijalima za proizvodnju kao i povećanje količina izvoza u kratkom vremenskom periodu, odnosno na brži izvoz i povećanje proizvodnje, te ekonomski razvoj i razvoj cjelokupne privrede Bosne i Hercegovine. Na principu pojednostavljenog postupka uvoza kao i izvoza po fakturi izgrađeni su temelji izvoza kompanija, među kojima su i kompanije koje spadaju u najveće izvoznike u Bosni i Hercegovini.

Kao veliki problem, gospodin Jašarspahić je istakao i zastoj 2012. godine koji je BiH napravila u procesu preuzimanja Direktiva Evropske unije, njih 29 zavisnih grupa proizvoda, čijim bi se preuzimanjem potpuno završio proces izgradnje infrastrukture kvaliteta proizvoda i usluga.

Poslovni savjet Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu ima prvenstveno savjetodavnu ulogu, kako bi se pravovremeno prikupile informacije iz poslovne zajednice vezano za potrebe u pogledu profila kadrova, unapređenja obrazovnog procesa, izbora adekvatnih smjerova studiranja i slično. Susreti poslovnog savjeta su i prilika da se razmijene mišljenja i obrađuju različite teme iz oblasti privrede, finansija, proizvodnje, izvoza i slično, te dogovaraju posebni uslovi zajedničkih i ili pojedinačnih projekata i aktivnosti.

Ured za odnose s javnošću